

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
Кафедра «Психології, педагогіки та філософії»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та методичної роботи

В.В. Костін

20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ГРУПОВОЇ ПСИХОКОРЕКЦІЇ»
підготовки магістра
спеціальність 053 «Психологія»
освітньо-професійна програма 053 «Психологія»
факультет права, гуманітарних і соціальних наук

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи групової психокорекції» для студентів денної форми спеціальності 053 «Психологія», освітньої програми 053 «Психологія» другого (магістерського) рівня

«20» 08, 2021__ року – 14 с.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Психології, педагогіки та філософії»

Протокол від «30» серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри «Психології, педагогіки та філософії» Р.М. Білоус к. псих. н., доц. Білоус Р.М.

Схвалено науково-методичною комісією КрНУ ім. Михайла Остроградського за спеціальністю 053 «Психологія»

Протокол від «22» вересня 2021 року № 1

Голова Р.М. Білоус к. псих. н., доц. Білоус Р.М.

©КрНУ, 2021 рік

© Літвінова Ольга Володимирівна, 2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5,0	Галузь знань 05 Соціальні і поведінкові науки	цикл дисциплін професійної підготовки	
	Напрямок підготовки 053 «Психологія»		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): магістр з психології	Рік підготовки: (курс)	
Змістових модулів – 2		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – немає		Семестр	
Загальна кількість годин – 150		9-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,5 самостійної роботи студента – 7,1	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції	
		20	
		Семінарські	
		10 год.	
		Практичні	
		20	
		Самостійна робота	
		100 год.	
		Вид контролю: диференційований залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 50:100

для заочної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є ознайомлення студентів з основами проведення групової психокорекції, оволодіння студентами знаннями та навичками по використанню різноманітних психокорекційних методик та технологій.

Основними **завданнями**, що мають бути вирішені у процесі вивчення дисципліни, є:

- знайомство з основними видами психокорекції, цілями та завданнями психокорекційної діяльності;
- знайомство з основними вимогами, що висуваються до психолога при здійсненні психокорекційної роботи;
- знайомство із специфікою групової психокорекції – особливостями створення групи, розвитком групової динаміки тощо;
- знайомство з основними видами корекційних груп в залежності від запиту та технік та методик, що покладені в основу колекційної програми;
- знайомство із особливостями використання психокорекційних технік та методик, заснованих на психодинамічному, клієнт-центрованому, когнітивно-поведінковому підходах та ін.

В результаті вивчення курсу студенти повинні набути *практичних навичок та умінь* щодо:

знати:

- предмет, завдання та основні методи групової психокорекції;
- закони формування психокорекційних груп;
- етичні вимоги до керівника психокорекційної групи;
- види корекційних груп – тренінгові групи, групи зустрічей, групи вмінь, тілесно-орієнтовані групи;

– особливості використання психокорекції в роботі з різними віковими групами та різними запитами;

– методи та методики психокорекції, що використовуються в різних напрямках психології.

уміти:

– розробляти програми проведення групової психокорекції з урахуванням вікового критерію та тематики запиту;

– бути керівником психокорекційної групи, виходячи із етичних принципів роботи психолога;

– використовувати практичні техніки та методики в роботі психокорекційної групи.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти оволодіють наступними компетентностями:

загальними:

– здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

– здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

– здатність критично осмислювати проблеми у навчанні або професійній діяльності та на межі предметних галузей;

– зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців;

– базові уявлення про основи психології, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку особистості та суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;

– здатність працювати в міжнародному контексті;

– здатність генерувати нові ідеї (креативність).

– здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

– здатність генерувати нові ідеї (креативність);

– уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

- здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- здатність розробляти та управляти проектами.

спеціальними (фаховими, предметними):

- здатність здійснювати теоретичний методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та практики;
- здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгові, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.
- здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології;
- здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.;
- здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями;
- здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи індивідуальної та групової психологічної допомоги (психологічне консультування, психологічна корекція, психоедукація) клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

Зміст дисципліни «Основи групової психокорекції» сформульований у наступних **програмних результатах навчання:**

- визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання;
- демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань;
- ілюструвати прикладами закономірності та особливості функціонування та розвитку психічних явищ;
- знати і дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога;
- демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку,

слідкувати гуманістичним та демократичним цінностям;

– знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Методологічні основи проведення групової психокорекції

Тема 1. Вступ до практичної психокорекції (4 години)

Психологічна корекція як сфера діяльності психолога. Види психокорекції. Основні принципи, цілі та завдання психокорекційної роботи. Вимоги до психолога, який здійснює психокорекційні заходи.

Тема 2. Специфіка групової психокорекції (4 години)

Особливості створення психокорекційної групи. Поняття групової динаміки в процесі психокорекції. Завдання ведучого психокорекційної групи та етичні вимоги, що висуваються до нього.

Тема 3. Види корекційних груп (2 години)

Тренінгові групи як засоби психокорекції. Основні етапи роботи груп-зустрічей. Групи вмінь. Особливості проведення тілесно-орієнтованих психокорекційних груп. Групова дискусія як метод групової роботи.

Змістовний модуль 2. Методи практичної корекції через призму основних психологічних напрямів

Тема 4. Основні напрями в зарубіжній психокорекційній практиці (2 години)

Корекційний вплив в класичному психоаналізі. Психокорекційні техніки індивідуальної психокорекції А. Адлера. Основні психокорекційні практики клієнт-центрованого підходу К. Роджерса. Особливості когнітивно-поведінкової психокорекції.

Тема 5. Методи практичної психокорекції (4 години)

Основні психологічні механізми корекційного впливу гри. Використання технік арт-терапії в груповій психокорекції. Роль психогімнастики в ситуації роботи психокорекційної групи. Форми і види психодрами.

Тема 6. Психокорекційна робота з різними віковими групами (4 години)

Особливості проведення психокорекційної роботи з дітьми та підлітками. Основні напрями роботи психокорекційних груп з дорослими. Спеціальна дитяча психокорекція.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	сем.	прак	с.р.		л	сем	лаб	с.р.
Змістовий модуль 1. Методологічні основи проведення групової психокорекції										
Тема 1. Вступ до практичної психокорекції	20	1	2	2	15					
Тема 2. Специфіка групової психокорекції	21	2	2	2	15					
Тема 3. Види корекційних груп	21	2	-	4	15					
Разом за змістовним модулем 1	62	5	4	8	45					
Змістовий модуль 2 Методи практичної корекції через призму основних психологічних напрямів										
Тема 4. Основні напрями в зарубіжній психокорекційній практиці	26	2	2	2	20					
Тема 5. Методи практичної психокорекції	23	2	2	4	15					
Тема 6. Психокорекційна робота з різними віковими групами	29	1	2	6	20					
Разом за змістовним модулем 2	78	5	6	12	55					
ІНДЗ – к/р		-		-	-					
Семестровий контроль – залік	-	-	-	-	-					
Усього годин	150	10	10	20	100					

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		дфн	зфн
1	Історія розвитку групових форм психологічної допомоги	2	
2	Групова динаміка та групова згуртованість в ситуації роботи психокорекційної групи	2	
3	Психокорекційна практика психодинамічного, поведінкового, когнітивного напрямів, трансактного аналізу та гештальттерапії	2	
4	Методи практичної психокорекції	2	
5	Психокорекція дитячо-батьківських та сімейних відносин	2	
	Усього	10	

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		дфн	зфн
1	Правила групової психокорекційної роботи. Етичні принципи роботи ведучого психокорекційної групи.	2	
2	Принципи створення психокорекційних програм	2	
3	Соціально-психологічний тренінг як вид психокорекції	2	
4	Активні методи групової психокорекційної роботи	2	
5	Основні напрями в зарубіжній психокорекційній практиці	2	
6	Використання методів когнітивно-поведінкової корекції в груповій психокорекції	2	
7	Використання методів арттерапії в груповій психокорекції	2	
8	Особливості проведення групової психокорекції з дітьми	2	
9	Особливості проведення групової психокорекції з дітьми, які мають особливі потреби	2	
10	Особливості проведення групової психокорекції з дорослими	2	
	Усього	20	

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		дфн	зфн
1	Основні завдання та принципи проведення групової психокорекції	15	

2	Соціально-психологічна характеристика групових процесів в ситуації групової психокорекції	15	
3	Особливості проведення груп зустрічей, гештальтгруп, груп умінь, тілесно-орієнтованих груп	15	
4	Психодинамічний, поведінковий та когнітивний напрями в зарубіжній психокорекційній практиці	20	
5	Особливості використання активних та інтерактивних методів в психокорекційній роботі з групами	15	
6	Розробка психокорекційних програм для різних вікових груп для різної психологічної проблематики	20	
	Усього	60	

Завдання до самостійної роботи:

- 1) підготовка до семінарських та практичних занять;
- 2) підготовка і виступ з доповідями, презентаціями;
- 3) написання психокорекційних програм на обрану тематику з урахуванням відповідних етапів психокорекції;
- 4) анотація першоджерел;
- 5) розробка постерів з основними техніками психокорекції.

9. Методи навчання

Лекції, семінарські заняття, практичні заняття, відпрацювання завдань самостійної роботи, відпрацювання вмінь та навичок щодо розуміння етапів психокорекційної роботи та різноманітних форм та методів групової психокорекції.

10. Методи контролю

Змістовий модуль 1.

Проведення тематичних тестів.

Змістовий модуль 2.

Проведення підсумкового тесту.

11. Розподіл балів, що отримують студенти

Вид занять	Змістовий модуль №1	Змістовий модуль № 2	Сума
	T1 – T3	T4 – T6	
Лекції	2,5	3	5,5
Семінарські заняття	10 (2x5)	15 (3x5)	25
Практичні заняття	8 (4x2)	12 (6x2)	20
Виконання завдань до самостійної роботи	7,5 (3x2,5)	12 (3x4)	19,5
Тести МК-1, МК-2	5	5	10
Всього	35	45	80
Диференційований залік			20
Усього			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для іспиту
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

Спеціальна література; друковані періодичні видання; ілюстративний матеріал, методичні вказівки до проведення семінарських, практичних занять та самостійної роботи студентів, силабус навчального курсу, методичні матеріали на платформі дистанційного навчання MODLE.

13. Рекомендована література

Базова

1. Александров А. А. Современная психотерапия. Курс лекций. Санкт-Петербург: Академический проект, 1997. 335 с.
2. Васьківська С. В Основи психологічного консультування : навчальний посібник. Київ : Четверта хвиля, 2004. С. 5, 256 с.
3. Вачков И. В. Психологический тренинг: методология и методика проведения. Москва: Эксмо, 2010. 560 с.
4. Истратова О. Н., Эскакусто Т. В. Справочник по групповой психокоррекции. Ростов н/Д : Феникс, 2011. 443 с.
5. Кочюнас Р. Психотерапевтические группы. Теория и практика. Москва : Академический Проект, 2000. 240 с.
6. Осипова А. А. Общая психокоррекция : учебное пособие для студентов вузов. Москва: ТЦ «Сфера», 2000. 512 с.
7. Основи практичної психології: підручник для студ. вищих навч. закладів / В. Г. Панок [та ін.]. Київ: Либідь, 2006. 536 с.
8. Практикум із групової психокорекції: підручник / С. Д. Максименко, О. О. Прокоф'єва, О. В. Царькова, О. В. Кочкурова. Мелітополь : Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2015. 414 с.
9. Рудестам К. Э. Групповая психотерапия. Психокоррекционные группы: теория и практика. Москва : Прогресс, 2003. 368 с.
10. Федер Б. Групповая гештальт-терапия. Практическое руководство. Киев : Вид-во Ростислава Бурлаки, 2017. 128 с.

11. Яценко Т. С., Іваненко Б. Б., Аврамченко С. М. Концептуальні засади і методика глибинної психокорекції: підготовка психолога-практика : навч. посіб. К.: Вища школа, 2008. – 342 с.

Додаткова

1. Андрушко Я. С. Психокорекція : навч.-метод. посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2017. 212 с.

2. Кузікова С. Б. Основи психокорекції : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2012. 320 с.

3. Бурлачук Л. Ф., Грабская И. А., Кочарян А. С. Основы психотерапии: учебн. пособие для студентов вузов, которые обучаются по спец. «Психология», «Соц. Педагогика». Киев : Ника-Центр, Москва : Алетея, 1999. 320 с.

4. Методы эффективной психокоррекции : Хрестоматия. Минск : Харвест. 1999. 816 с.

5. Мельничук О. Б. Основи психоконсультування та психокорекції : Навчальний посібник для студентів подвійних спеціальностей із спеціальністю «Практична психологія» та спеціалізацією «Соціально-психологічна реабілітація». Київ : Каравела, 2015. 390 с.

6. Психогимнастика в тренинге; Под ред. Н. Ю. Хряцовой. Санкт-Петербург : Речь, Институт Тренинга, 2002. 256 с

7. Пузиков В. Г. Технология ведения тренинга. Санкт-Петербург : Речь, 2007. 224 с.